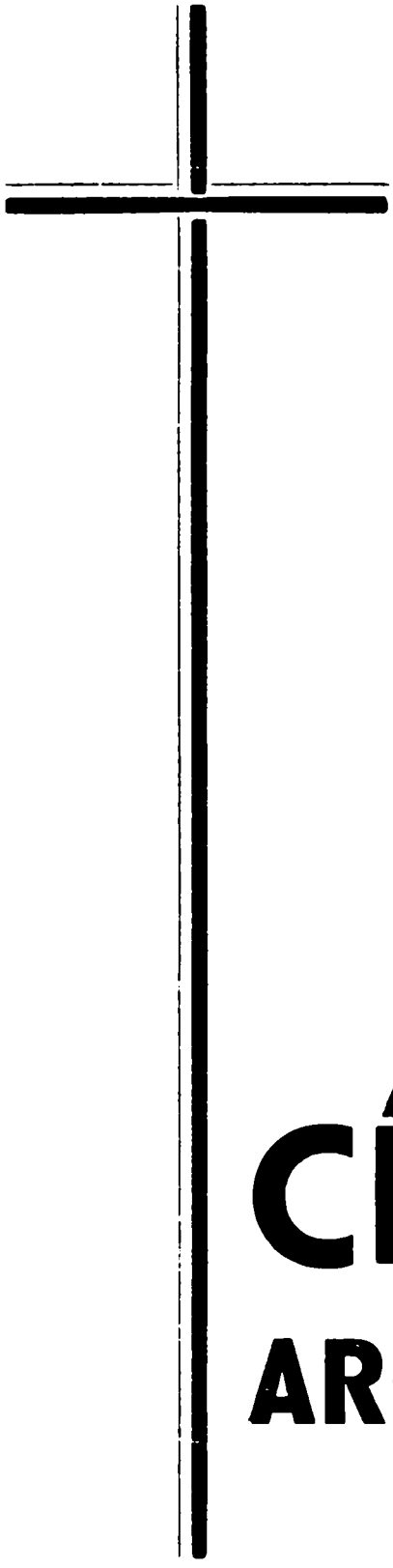

CÍRKEV -
ARCHA ZÁCHRANY

ARNOŠT OLIVA

CÍRKEV – ARCHA ZÁCHRANY

S církevním schválením.

Prael. Dr. B. Opatrný.
generální vikář.

V Praze dne 8. října 1940.

Číslo: 14250.

Podle promluv dp. Jiřího Ströbele.

Církev jest obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky

Dohrála katolická Církev svou úlohu? Nemá už opravdu dnešnímu člověku co říci a co dáti? To jsou hlasy a otázky, které slyšíme v různých variacích. Nesmíme jich přehlížeti, když boj proti Církvi vzplanul na všech světových frontách: trpí-li matka, trpí s ní i děti; je-li matka nenáviděna, pomlouvána, krvácí-li z mnohých ran, které jí způsobily nenávist a lež, nadešla hodina věrnosti a lásky dětí.

Církev, naše matka, trpí. Jest ve znamení nejprudšího boje a odporu. Mnohé země píší mučednickou krví časové dějiny Církve; i v našem národě jsou duchové, kteří napsali na své prapory nenávist k Církvi, boj proti Církvi, kteří stále hlasitěji a drzeji prohlašují: Církev nám nemá co říci; nevyhovuje dnešní době; její mluva jest nám cizí, nerozumíme jí; na jejích branách jest psáno: „Není zajisté rozdílu mezi židem a pohanem, neboť jeden a týž jest Pán všech, jsa bohat ke všem, kteří ho vzývají" Řím. 10, 12.

Církev se odcizila zemi i světu. Její nejvyšší cíl není tělo a péče o tělo — tělo pokládá za proměnlivý prach — nýbrž duše, dech věčné lásky Boží, jest jí nejsvětější a nejdůležitější.

Mluvíme nejraději o tom, co milujeme, co nám je nejdražší. Katolická církev je to nejdražší, co na světě máme, ctíme a milujeme; naše Církev jest obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky. Naše Církev jest hlas, kterým Bůh s námi mluví; vlast, v níž Bůh s námi bydlí, ruka, kterou Bůh lidi vede a lidem žehná. Proto nebe i země, čas i věčnost si podávají ruce a volají: Lidé dvacátého století, nemylte se! Církev jest dílo Boží. Církev je založena Kristem, Bohem! Nemylte se! Církev je založena na skále! Nemylte se! Brány pekelné jí nepřemohou.

Staletími zní uklidňující a potěšující, hrozící a varující slova Gamaliela, člena velerady v Jerusalemě: „Je-li z lidí dílo to, rozpadne se. Je-li z Boha, nebudete moci je zrušiti, abyste snad nebyli shledáni jako odbojní Bohu" Sk. ap. 5, 38-39. Církev jest obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky. Ruka, která se pozdvihuje proti Církvi, musí uschnouti. Dějiny mluví výstražnou řečí. Herodes, jenž zahájil smutnou řadu nepřátel křesťanství, umírá jako zoufalec, tělo jeho za živa žerou červi. Jest to náhoda? To jest trestající ruka Boží! Ne mylme se! Bůh nebývá posmíván. Zcela blízko Betlema ukazují jeho hrob; hromada kamení jest na Herodově hrobě; každý kolemjdoucí hází kámen na tento hrob. Nero, nejzuřivější pronásledovatel křesťanů, jemuž křesťané v císařských zahradách svítili jako živé pochodně, končí sebevraždou. Bůh nebývá posmíván. Císař Domitian, který Nerona překonal krutostí, byl zavražděn svým sluhou. Jest to náhoda? Není! Bůh nebývá posmíván. Diokletian požaduje zničení všech křesťanských chrámů, spálení křesťanských knih a žalářování kněží. Za jediný měsíc jeho vlády se počítá v říši sedmnáct tisíc mučedníků. Tento zuřivec se pase s krutou rozkoší na mukách křesťanů. Diokletian propadá šílenství a umírá hladem. Jest to náhoda? Není! Bůh nebývá posmíván. Jeho spoluvladař Galerius, jenž společně s ním pronásledoval křesťany, shnil za živa. Jest to náhoda nebo řeč Boží? Bůh nebývá posmíván!

Dějiny mluví dále. Julian Odpadlík se snaží vydati křesťanské náboženství posměchu a nenávisti a dodati slávy a lesku pohanství; padl za oběť pohanské zradě, byl smrtelně zraněn. Na smrtelném loži vložil prst do krvácející rány a vrhl k nebi krev se slovy: „Zvítězil jsi, Galilejský!" Voltaire, fanatický apoštol nenávisti k Církvi, řekl jednou: Dvanáct apoštolů šířilo křesťanství, ukáži, že jeden člověk postačí k jeho zničení. A jeho konec? Neumírá jako vítěz nad Církví, umírá jako zoufalec, který volá kněze a Boha. Jest jisto, že v době pronásledování byli v Církvi také slaboši a nevěrníci, jest to lidské, ale hrdinnost křesťanských vyznavačů byla nadlidská.

Pronásledování se strany státní vystřídaly zbraně ducha. V Církvi povstává zlý nepřítel kacířství: gnosticismus, racionalismus ve 2. a 3. století, manicheismus ve 3. a 4. století; v 5. století bludaři popírají božství Kristovo a tajemství nejsvětější Trojice. Nastalo stěhování národů se všemi zmatky; k slovu se hlásil islam, který ničil kvetoucí náboženské obce a ohrožoval celou Církev. Odpadl Východ, nastala rozlržka Církve v 16. století.

Vystoupili filosofové nevěry ve Francii a vydali heslo: „Zničte tu hanebnici". Přikvapila francouzská revoluce s bojem proti trůnu a oltáři; nastala doba osvícenská, pronásledování Církve v mnohých zemích. Přispěchal bolševismus s novopohanstvím. Dějiny Církve jsou dějinami útisku a pronásledování; Církev stojí pevně, silná a neochvějná!

Jak to vysvětlíme? Celý svět žene na Církev útokem, na Církev, která je na zemi bezbranná a bez pomoci. Často vítězící nepřátelé, na př. Napoleon ve Fontaineblau nebo Crispi na cestě do Říma, předpovídali zánik Církve. Proroci jsou pohřbeni a zapomenuti, Církev žije. A proč dosud žije? Jest to obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky; všemohoucí ruka Boží ji vybudovala na skále: „Ty jsi Petr (t. j. skála), a na té skále vzdělám Církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou" Mt. 16, 18.

Šlechetný Montalembert pronesl dne 19. října 1849 ve francouzském parlamentě vzácná a pravdivá slova: „Každý boj proti Církvi dříve nebo později se stává osudným tomu, kdo jej podniká: nepřítel, který se s ní chce měřiti, klesá rozdrcen neštěstím nebo zničen opovržením světa. Církev jest pevnost, kterou můžeme napadati, ale nikdy jí nedobudeme". Svatá pravda! Vyznání staletí zní jako radostné a slavné Ano a Amen k slovům Kristovým u Caesaree Filipovy: „Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám Církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou".

Církev, obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti, grandiosnější než vrcholky Alp, oděna majestátem Boží moci a lásky, kdo ji může zničiti? Kdo ji může odstraniti? Jest vznešenější než slunce na nebi; jen blázni mohou jí vypovídati boj; mocnější než hvězdy na noční obloze: jen pošetilci se mohou pokoušeti strhnouti je s nebe. S Církví jest Kristus a zůstává s ní až do konce světa!

Církev jest hlasatelka božské pravdy. O prvních velikonocích sestoupil na ni Duch pravdy, jak slíbil a předpověděl Kristus: „A já prositi budu Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy; jeho svět nemůže přijmouti, poněvadž ho nevidí ani ho nezná" Jan 14, 16-17. Onen „Duch pravdy naučí vás všeliké pravdě" Jan 16, 13.

Katolická Církev jest domov Ducha pravdy, nemůže tedy býti odporujícím si Babelem, který stejnou otázku zodpovídá kladně i záporně najednou. V Církvi není místa pro různá vyznání,

sekty a sekličky, které se sice ke Kristu modlí, ale různě si ho představují a jeho slova si upravují podle potřeby. Pravda může býti jen jedna. Právě tato myšlenka přivedla do Církve Kristinu, dceru Gustava Adolfa, o vigilii Narození Páně roku 1654 v Bruselu.

Církev jest hlasatelka pravdy. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest; právem mohl psáti sv. Pavel Galatům: „Kdyby anděl s nebe kázal vám proti tomu (jiné evangelium), co jsme vám kázali, buď prokleť" 1, 8. Vedle Bohem stanovené hlasatelky pravdy nemůže býti ještě druhá, třetí, čtvrtá hlasatelka pravdy. Církev až do roku 1517 platila za jedinou nositelku pravdy; ještě dnes jest jediná hlasatelka této pravdy, i když odloučením od Církve povstaly nové náboženské společnosti; Církev jest domov Ducha pravdy. Není křesťanství bez Církve: Církev jest křesťanství a křesťanství jest Církev. To nám říká sám Kristus slovy: „Kdo neposlouchá Církve, budiž tobě jako pohan a celník". Církev jest tělo Ježíše Krista, ba sám Kristus, proto praví biskup Cyprian z Kartaga, mučedník: Nemá Boha za otce, kdo nemá Církev za matku; kdo slyší Církev, slyší Krista, kdo pohrdá Církví, pohrdá Kristem. V Církvi slyšíme hlas Boha, slovo z úst Božích; Církev jest světlo v temnotě, síla v slabosti, naděje v umírání.

Církev jest zprostředkovatelka božského života. To jest životní cíl Církve, abychom „měli život a měli hojnost" Jan 10, 10. Božský život jest účast na božské přirozenosti, odlesk Boží krásy v člověku, božská síla v nás, spravedlnost a pokoj a radost v Duchu Svatém.

Církev jest ruka Boží zprostředkující život; tato ruka je vztažena při oběti na oltáři, nabízí drahocenné plody kříže; v Církvi máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů. Kol. 1, 14.

Jest vztažena u každé zpovědnice. Zpovědnice je trůn milosti dobrého Pastýře. Tu slyšíme ozvěnu velikonočního pozdravu Vzkříšeného: „Kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim" Jan 20, 23. Tuto Boží ruku vidíme hodně otevřenou u stolu Páně: „Vezměte a jezte: toto jest tělo mé"; „Kdo jí chléb tento, živ bude na věky" Jan 6, 59. U pramenů božského života vyrůstají čisté děti jako andělé, hrdinové obětavé lásky, světci.

Dějiny Církve a jejích Svatých jsou hlasitý hymnus na zprostředkovatelku božského života.

Divy čistoty, apoštolé lásky ke Kristu, přicházejí od pramenů božského života. Víme, co jest katolické bohatství? Šlechetný

protestant Kavaler praví: Kdybych věřil, že Kristus jest skutečně přítomen v Nejsvětější Svátosti, klečel bych na kolenou ve dne v noci. Tak protestant. A my?

Když v Mexiku bylo známo dne 1. srpna 1926, že budou zavřeny kostely, mše sv. a zpověď a sv. přijímání v celé zemi znemožněny, zmocnily se lidu trpký bol a palčivá bolest. Z hlubin vzdálených lesů přicházely karavany Indiánů do měst, spojili se se souvěrci, navštívili ještě jednou kostely, aby se vyzpovídali a přijali tělo Páně. Biřmovanci přicházeli v proudech, aby vzkládáním rukou biskupových přijali Ducha Svatého. Tito všichni věděli, co znamená býti katolíkem. Víme to i my?

Církev jest jedna

Církev jde dějinami milována a nenáviděna, ctěna a pohrdána, velebena a proklínána: jedněm je bláznovstvím a pohoršením, druhým největší zázrak světových dějin. Právě v nynější době je Církev víc než jindy v ohnisku časových otázek a časových bojů. Kdo má pravdu? Ti, kteří jí chtějí zvoniti umíráčkem a posměšně volají do světa: Církev jest v rozkladu jako každé jiné lidské dílo, nebo mají pravdu ti, kteří vyznávají radostně: To jest vítězství, které přemáhá svět a jeho bídu, katolická Církev; Církev jest dílo božské všemohoucnosti a lásky; Církev jest zřítelnice Boží; Církev je příbytek Boží mezi lidmi, skalní hrad Ducha Svatého, jehož nepřemohou pekelné brány.

Bylo to v dobách pronásledování, kdy křesťané se skrývali v katakombách, kdy jistý umělec zhotovil obraz Církve. *Představoval lampu ve formě lodi; u kormidla sedí sv. Petr, v jedné ruce drží kormidlo, druhou žehná.* Na jedné straně nápis: Petr neumírá, na druhé slova Spasitelova: Já jsem prosil za tebe. To jest nejsymboličtější a nejkrásnější obraz Církve. Zhotovila jej radost z katolické víry, katolická věrnost jej nesla v bojích a bouřích staletími. Tento obraz z katakomb měli bychom s pozdviženou rukou v nynější době držeti před očima katolíků a volati: Ejhle obraz Církve! Církev neumírá! Církev jest a zůstane svatou lampou, jasnou pochodní, osvětlující temnoty, Bohem ustanovená učitelka celého zjevení Božího. Ejhle obraz katolické Církve! Církev jest lodička Petrova, z

níž jednou Kristus kázal, jejímž kormidelníkem ustanovil Petra, aby ji řídil v bouřlivých vlnách času. Ejhle obraz Církve! Církev jest úctyhodná kněžka, rozdavatelka tajemství Božích, která jde středem národů s rukou žehnající, rozdávajíc Boží dary vykoupení ve svátostech, při nejsvětější oběti, jde středem národů v době Petrově i v době jeho nástupců, jde včera i dnes a půjde i zítra a až do konce světa.

Církev, obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky, má na svém čele tahy božského původu. *Z její koruny září rukou Boží darovaná hvězda jednoty a jedinosti.*

Církev jest rukou Boží zhotovená lampa pravdy v temnotě světa, Kristem ustanovená učitelka veškeré božské pravdy všech časů a všech národů. V katolické Církvi postavil svou učitelskou kathedru Duch Svatý, Duch pravdy. Na tuto kathedru sám Kristus napsal slova: Duch Svatý bude s vámi na věky a naučí vás všeliké pravdě. Jaká radost, jaké blažené vědomí! Božský Duch pravdy je v Církvi, proto nemůže nikdy býti rejdištěm bludů a klamů. Spíše se zasnoubí tma se sluncem, spíše si podají ruce Ano a Ne, spíše se spojí voda s ohněm, ale nikdy a nikdy Duch pravdy neotevře dveře bludu do katolické Církve. Legenda ze staré doby vypravuje: Apoštolé před odchodem do světa kázat evangelium se ještě jednou sešli na hoře Olivetské. Při loučení každý proslovil jednu větu apoštolského vyznání víry; tak vznikla modlitba, kterou ve školách učíme, v kostelích se modlíme, s kazatelen vykládáme. Jest to legenda, ale jádro legendy jest pravda: *Credo apoštolů je Credo veškerého katolického světa.*

Slova sv. Irenea, biskupa a mučedníka, z druhého století jsou ještě dnes pravdivá: Církev vštípená do celého světa, věrně zachovává hlásané spasné učení jako by obývala jediný dům; věří totiž jako by byla jedna duše; učí souhlasně jako by měla jedna ústa. Při rozličných řečech jest přece síla podání jedna a táž. Jako slunce v celém světě jest jedno a totéž, tak světlo pravdy září všude a osvětluje všecky lidi, kteří chtějí přijíti ku poznání pravdy.

Jest to snad náhoda? Nemožnost! Jest to dílo Ducha božské pravdy.

Církev jest ohnivý jazyk Ducha Svatého, který vždy a všude mluví stejnou čistou a božskou pravdu. Kdo chce slyšeti jedinou řeč ve zmatku světa, v Babylonu nejednosti, kde jeden druhému už nerozumí, přichází k Církvi, neboť při rozdíl-

nosti řečí navenek jest ve víře jen jedna řeč: jest to řeč Ducha Svatého, řeč katolického Creda. Tato jednota v učení jest odlesk božského života a božské podstaty na čele Církve a poznání Spasitelovy modlitby: „Otče, aby všichni jedno byli jako ty ve mně a já v tobě" Jan 17, 20. Tato jednota v katolické Církvi jest veliký zázrak ve světě, kde sekty vyrůstají jako houby ze země, kde denně noví proroci procházejí zemí s novým učením.

Katolická Církev jest dílo božské všemohoucnosti a lásky, ctihodná kněžka, *Bohem stanovená rozdavatelka tajemství Božích*, která rozdává ve svátostech Boží dary vykoupení všem, jsou-li dobré vůle. Mnozí při této radostné zvěsti potřásají hlavami a volají: Nepotřebujeme darů vykoupení; vykoupíme se sami. Nám nemá Církev co říci a co dáti. Tento hlas novopohanství slyšíme často a žasneme. Odmítati urážlivě nabídku milosti jest opovážlivost. Bůh může pohnouti svícnem víry s místa jeho - Apok. 2, 5, a dáti národům, kteří po vykoupení volají! Ubohým svedeným pravíme: Dejte už jednou pokoj s frází o samovykoupení; to by se mohlo šeredně vymstíti na jednotlivcích i národech!

Dejte pokoj s frází o sebevykoupení! Kristus napsal na čelo své Církvi slova: „Cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi" Mt. 16, 19. Církvi do světového cestovního pasu napsal: „Jako mně poslal Otec, i já posílám vás" Jan 20, 21; „Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá" Lk. 10, 16.

Slyšíme hlasy novopohanů a s vážností proroků voláme světu: Pojďme, padněme na kolena před Bohem a v době bídy a nouze mu děkujme za dary vykoupení, neboť jenom tyto dary činí lidi opravdu spokojené, šťastné, obětavé, hrdiny, světce lásky a pokory, bázně Boží a obětavosti. V době hříchů a neřestí, starostí a soužení, bázně a úzkostí nám nepomůže novopohanství, pomůže nám jedině Bůh a jeho dary, jež zprostředkuje jeho Církev.

Katolická Církvi, zdravíme tě a cítíme vděčně a radostně jako ctihodnou kněžku Nového zákona a rozdavatelku tajemství Božích! Co nám o Církvi říká Petrova ruka k požehnání pozdvižená na onom obraze z katakomb? Katolická Církev má ve své ruce *všecky poklady vykoupení* Ježíše Krista. V sedmi svatých proudech stále proudí ve všech dílech světa, občerstvují a posilují a posvěcují všecky lidi dobré vůle. V její ruce září sedm kalichů spásy, všecky až do vrchu naplněné milostí, požehnáním a silou shůry. V katolické Církvi

zní hlasy sedmi zvonů a zvou ku pramenům spásy, jejichž vody prýští do života. Pojďme a vizme tyto svaté prameny života! Jejich vody prýští u křtitelnice, kde děti z vody a Ducha Svatého jsou znovuzrozeny k životu věčnému; šumí v katolických chrámech, když biskup při biřmování vzkládáním rukou a modlitbou a mazáním svatým křižmem činí je bojovníky Kristovými, když při svěcení kněžstva světí hříšného syna prachu na služebníka Kristova a rozdavatele tajemství Božích; tekou ve svátosti stavu manželského, když muž a žena se stávají kněžími a králi rodiny. Zaplavují komůrky nemocných, když ubohý člověk je posilován olejem nemocných k poslednímu boji.

Kolikrát jsme z těchto Spasitelových pramenů pili sílu a svěžest ve svátosti pokání a při svatém přijímání!

Na každém oltáři katolické Církve v katolických chrámech čteme slova sv. Pavla, která psalo srdce přetékající láskou: „Máme oltář, z něhož jísti nemají moci ti, kteří slouží stánku" Žid. 13, 10.

Jedna legenda vypravuje, že z hrobu apoštola Jana v Efesu možno skrze skalninu slyšeti tlukot láskou žhoucího apoštolova srdce.

Legenda! Jest pravdivá u obětního oltáře katolické Církve. Církev ve všech dobách u obětního oltáře slyší tlukot lásky srdce Spasitelova z Golgoty.

Máme oltář! Církev s tímto jásavým vyznáním víry kráčela staletími. To jest její nejvyšší štěstí; to jest její nejradostnější vědomí v údolí hříchu a smrti. Oltáře nám praví: „Kristus jest obětí smírnou za hříchy naše, ale nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa" 1. Jan. 2, 2. Církev denně u oltáře zažívá zpřítomnění Božího díla kalvarského.

Oltář jest nejjistější doklad a nejpevnější pouto katolické jednoty. Poslední a nejhlubší tajemství katolické jednoty jest věta: Petr neumírá.

Lidská jména zanikají, lidské oči shasínají, lidské ruce prachnivějí, ale Petrův úřad neumírá; klíčník království Božího zůstává; dnes se jmenuje Petr a zítra Lev nebo Benedikt nebo Pius; nejvyšší strážce Církve zůstává, aby pásl ovce i beránky; skála, na níž Kristus založil svou Církev zůstává, stojí pevně, nerozpadává se.

„A já jsem prosil za tebe, aby nepřestala víra tvá" Lk. 22, 32, tak se modlí Kristus za Petra. Zástupce Petrův na zemi zů-

stává, jeho úřad neumírá. Jestliže jednou Napoleon u pyramid oslovil vojáky: S výše těchto pomníků hledí na Vás čtyři tisíce let, ukažte jim svou zmužilost, může katolická Církev říci: U skály Petrovy hledí na Vás věčnost, hledí na nás Boží moc a moudrost a láska a volají: Brány pekelné jí nepřemohou.

Kdo viděl v svatopetrském dómu v Římě lidi od východu i západu, jihu i severu, ze všech dílů světa, zástupce všech ras a řečí holdovati nejvyšší hlavě Církve a bouřlivě v nadšení volati: Ať žije papež! viděl tajemství katolické jednoty, slyšel ozvěnu Kristových slov: „Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám Církev svou", viděl silné pouto, které zhotovila ruka Boží, které spojuje katolické národy celého světa k jednotě.

Přiložíme-li k uchu mořskou škebli, slyšíme šumění moře; řekneme-li „katolická Církev", pociťujeme majestátně velikou a mocnou lásku a moc Boží, které v katolické Církvi vytvořily mistrovské dílo. S vděčností voláme do celého světa: Díky Bohu, že jsme a smíme býti katolíky!

Církev jest svatá

Tma bude věčně nepřítelkyní světla; lež se nesmíří nikdy s pravdou a hněv s láskou; vždy bude mezi nimi propast jako mezi nebem a peklem, životem a smrtí. Proto mezi katolickou Církví, obdivuhodném díle Boží všemohoucnosti a lásky, příbytkem Božím mezi lidmi, a mezi duchem a knížetem světa nebude nikdy uzavřen mír. Svět a Církev musí zůstati nepřáteli, jinak Církev by se zpronevěřila božskému původu a svaté své misi; její božský zakladatel by nemluvil pravdu, když psal Církvi do pasu pro celý tento život: „Jestliže svět vás nenávidí, vězte, že mne nenáviděl prve nežli vás. Kdybyste byli ze světa, svět by miloval své vlastnictví; poněvadž však ze světa nejste, nýbrž já jsem vás vyvolil ze světa, proto vás svět nenávidí" Jan 15, 18-19.

Musíme počítati se skutečností: Církevní dějiny jsou dějinami bojů se světem a s duchem světa, a přece se o Církev nebojíme; kde Církev, tam i Kristus, a kde Kristus, tam i vítězství; Kristus přemohl svět, vyvrhl kníže tohoto světa ven; kdo může něco dokázati proti Kristu? Kde Kristus, tam i světlo; světlo

jest stále mocnější než tma. „Kdo mě následuje, bude míti světlo života" Jan 8, 12. Kde Kristus, tam včera i dnes i věčnost; kde Kristus, tam i svatost; samo peklo muselo doznati: „Vím, kdo jsi: Světec Boží" Mr. 1, 24. t. j. Kristus, učitel svatosti. *Svatost je* dar Boží, darovaný Církvi, *druhá hvězda do koruny Církve z ruky Boží.*

Víme to a denně to můžeme slyšeti, že nepřátelé si dělají posměch ze svatosti Církve. Se skutečnými i vymyšlenými skandálními historkami z minulosti i přítomnosti procházejí krajinami a vypravují zvědavcům o špatných papežích, nemravných biskupech a kněžích, o pohoršení katolíků všech dob a volají posměšně do světa: Vizte, jak jsme vyloupili Církvi z její koruny falešnou hvězdu svatosti! Dejte nám pokoj se svatostí Církve! Její dějiny jsou skandál a pohoršení. Mají tito nepřátelé Církve pravdu? Je-li to pravda, chci ještě dnes svléknouti kněžský šat a spáliti, co jsem dosud ctil, nenáviděti, co jsem dosud miloval; a půjdu ulicemi města a od dědiny k dědině a budu volati: přejděte do tábora nepřátel Církve; Církev není obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky; jest to hříšná nevěstka, oděná v lživé roucho anděla světla.

Hlavy vzhůru! Nebojte se o Církev! Musí-li *dějiny připustiti i pohoršení*, mluví-li dějiny papežů o čtyřech nebo pěti špatných papežích, může se tomu někdo rozumný diviti? Božský zakladatel tato pohoršení předvídal a předpovídal: „Není možno, aby nepřišla pohoršení, ale běda tomu, skrze něhož přicházejí" Lk. 17, 1. Hlavy vzhůru! Nebojte se o Církev! Jest Bohem postavena jako obdivuhodné dílo jeho všemohoucnosti a lásky do světa malomocnosti a slabosti, pomíjejícnosti a ubohosti.

Její pravda je pro všecky, ale všichni nechápou a nepřijímají její pravdy; její Boží dary vykoupení jsou pro všecky, ale všichni nechápou a nepoužívají jich. A proto tak často mnohé stíny vedle nebeského světla pravdy a života; tolik prachu na světlém rouchu jejích dětí. Posuzujeme strom podle padanek nebo podle krásných plodů? Posuzujeme pole podle nahodilého plevele nebo podle krásných a bohatých klasů? Posuzujeme zdatnost vojska podle přeběhlíků nebo podle hrdinů? Ptám se všech, kteří nevidí v Církvi vedle stínu světla a vedle hříchu ctnosti a vedle pohoršení opravdové zbožnosti a svatosti: *Můžete mi jmenovati jedinou větu katolické morálky a jediný článek víry, které zaviňují toto pohoršení*, které jsou za ně odpovědny? Rcete mi, která věta v katolickém katechismu,

které přikázání v církevním zákoníku se vzdaluje jen o jediný prst od vůle a zákona třikrát svatého Boha?

Neodpovíte, nemůžete, budete mlčeti! Vy, nepřátelé Církve, kteří jste bez viny, vrhněte kámen na ty, kteří v Církvi dávají pohoršení. Proč odcházíte se sklopenou hlavou? Proč nevrháte kámen? Kdo v té peci bývá, jiného tam hledá.

Církev jest obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky. *Hlásá svaté učení*; zkuste to jednou, vezměte Církvi možnost jen na několik let vyučovati lid pravdám svaté víry a těšiti lid, varovati a vésti, a přesvědčíte se, že mravní i duševní bída lidu bude bouřlivě volati: Vraťte nám Církev, jinak musíme zahynouti ve tmě zoufalství.

Takové a podobné hlasy slyšeti ze všech zemí, kde se brání Církvi hlásati svaté učení. Církev hlásá svaté učení. Ve kterém vyznání na světě jest tak krásný pojem Boha jako v katolické Církvi? Dejte si to říci od hrdinů života — jsou jich celé legie ve všech stavech a povoláních. Kdo jim dával sílu a oheň jejich vždy radostného života? Musí doznati, že to byla katolická myšlenka na všudypřítomného a vševědoucího Boha, na lásku a milosrdenství Boží, která je učinila tím, čím jsou.

Které jiné náboženství mluví o ceně duše se stejnou vážností, o stejné odpovědnosti a práci pro duši, jak činí katolická Církev? Jádro její pastorace v kostele i ve škole jsou slova Kristova: „Co prospěje člověku, byť celý svět získal, život věčný však ztratil?“

Kde víra v lidskou důstojnost nalezla stejnou prorokyni úcty a pozornosti jako v katolické Církvi? Církev do celého světa volá: Úcta ke každému lidskému životu! Každý člověk jest myšlenka Boží lásky, předmět Boží péče, bratr nebo sestra Ježíše Krista: „Co jste učinili jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste učinili“ Mt. 25, 40. Každá lidská duše jest krvavá relikvie Spasitele. Kdy a kde v dějinách katolická Církev se postavila proti řádné vrchnosti? Nikdy a nikde! Úcta a pozornost ke každé autoritě kotví v jejích svatých základních zákonech.

Církev hlásá svaté učení. *K důkazu stačí uvésti tři slova; každé z nich jest herold její svatosti*; jejich hlasů nemůže nikdo přeslechnouti. *První slovo jest charita.* Láska je svědkyně svatosti Církve. Známe a uznáváme charitativní činy různých křesťanských i nekřesťanských společností, ale musíme doznati, že svítí-li tato světla lásky mimo Církev, jest olejem, který jim dodává sílu, katolické dědictví, a lesk a

krása jejich světla jest odlesk světla a záře světla, které vychází z katolické Církve.

Katolická Církev volá ohnivými jazyky všem národům všech věků: Královské přikázání lásky k Bohu a lidem jest základní zákon mé víry a mého života.

Staletí to dosvědčují: Láska, svatý oheň na ohništi Církve, jest stokrát drahocennější než oheň vestálek na ohništi pohanského Říma. Církev tento oheň střeží a chrání a ošetřuje jako rozeznávací znamení pravého panictví. Tato svatá láska, která má účast na Boží všemohoucnosti a lásce, vytvořila všecka ona veliká a nesmrtelná díla charity a neroztržitelné pouto meži nesčetnými dušemi zde na zemi a na věčnosti. Chcete příklady? Čtěte životopis sv. Vincence z Pauly, svaté Alžběty, sv. Václava, sv. Lidmily, sv. Františka a Dominika, kteří mocí své lásky a svého příkladu ohnovovali svět. Čtěte dějiny sv. Hildegardy, sv. Hedviky, a čtete dějiny svět obnovující charity. Dějiny Milosrdných sester, dějiny všech řádů a kongregací církevních, dějiny sv. Dona Bosko, dějiny všech světců charity, a slyšíte Velepíseň na divy a zázraky křesťanské lásky. Ve všech jejích dílech a skutcích vidíme zářiti nebeský oheň, který Kristus přinesl na svět. Všecka tato díla a všecka tato jména volají ve všech řečech všech dob: Církvi, tvá sláva a chlouba jest svatost.

Druhé slovo čistota. Zázračná květina manželské a panické cudnosti. Církev zasadila tuto zázračnou květinu do světa v době mravně rozvrácené jako skutečné společenské hnutí a nikdy ani na centimetr neustoupila. Vidíme ji jíti staletími, vidíme ty anděly v těle ze všech stavů a pokolení - celé legie - za vedení sv. Anežky, sv. Aloisia, sv. Felicity a Perpetuy atd. Vidíme vpravdě čisté rodiny, nebeské oasy v hříšném světě, pýchu a bohatství Církve; všichni přicházejí a plamennými jazyky volají: Pomáhejte nám velebiti katolickou Církev, která jest bohatá, dobrá matka, které děkujeme za život a ctnost. Obdivujeme andělům podobnou čistotu a nazýváme ji divem katolické Církve, znamením její svatosti.

Třetí slovo jest obětování utrpení Bohu. To jest nejkrásnější hrdinství, zmužilé a obětující „ano" ke všem těžkostem a křížům života; Církev nás učí utrpení blahoslaviti, pozdravovati je a žehnati mu; utrpení jest účast na utrpení Kristově. Jádro a hvězda katolického učení o ctnostech jsou slova Kristova: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sám sebe a vezmi kříž svůj a následuj mne" Mt. 16, 24.

Učí vítati a zdravili kříž, učí lásce ke kříži, radosti z kříže. Sv. Pavel zanotoval jásající píseň o radosti z kříže: „Překypuji radostí při všem soužení svém“ 2. Kor. 7, 4; „honosím se souženími“ Řím. 5, 3. Tato píseň neumlkla od té doby. Mohutnými akordy zaznívá světem. Její radostné zvuky přečasto slyšíme v nemocnicích, kde katolíci hrdinně trpí, odhodlaně a klidně jdou na smrt. V roce 304 zemřel sv. Pankrác jako mučedník v areně, roztrhán dravou zvěří. Žena namočila houbu v krvi mužově a zavěsila na krk svému synáčkovi se slovy: Synu můj, pamatuj, že jsi syn mučedníkův, ukaž se hodným svého otce. A synáček umírá smrtí hrdinů jako otec. Katolická víra jest na zemi největší bohatství a největší štěstí. „Jsme spoluobčané svatých a domácí Boží“ Ef. 2, 19.

Církev jest katolická (obecná)

Řím a Moskva, dvě mocné světové říše. Obě zápasí o svět. Stojí proti sobě jako Michael a Lucifer, jako nebe a peklo, jako láska a nenávist. Zápas mezi Římem a Moskvou jest vlastně největší boj na zemi. Heslo Moskvy je heslo Lucifera, knížete temnosti: Pryč s Bohem, pryč s Kristem, pryč s Církví! Heslo Říma je napsáno rukou Kristovou do pasu Církve: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Odejdouce tedy, učte všecky národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého, učíce je zachovávati všecko, co jsem přikázal vám“ Mt. 28, 18-20.

„Já jsem s vámi po všecky dny až do skonání světa“. Korouhev Moskvy je krvavě rudá korouhev světové revoluce, korouhev Říma jest svatá, krví Kristovou zrudlá korouhev kříže.

Boj mezi Moskvou a Římem zuří po celém světě. Jest to boj rozlrpčený, vážný, prudký.

Kdo zvítězí? Korouhev Říma! Církvi vítězství slíbila božská Pravda: „Brány pekelné jí nepřemohou“; přirozeně, že boj bude vyžadovati ještě obrovských obětí. Kdo spočítá již dnes mnohé svedence Moskvy v našich řadách? Jest jich mnoho. Kdo má oči, musí viděti, že žijeme v hodině třídění duchů a rozhodnutí. Nebude dlouho trvati, a *budeme míti jen celé katolíky*, kteří jsou katolíky do kosti a morku, smím snad říci

fanatickými katolíky, a sběhy a odpadlíky. *Čas polovičatých a lhostejných musí přestati.* Církev volá hlasitě do světa slova Kristova: „Kdo není se mnou, proti mně jest, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje" Mt. 12, 30. Církev hlásá Kristem jí svěřenou zásadu totality. Již její jméno staví tento požadavek; Církev jest katolická. *Katolicita jest třetí hvězda v její koruně.*

Pryč od Říma! Staré heslo; nic nového pod sluncem. To jest bojové heslo každého století s tím pouze rozdílem, že dnes je nebezpečnější.

Pryč od Říma! A proč? Co vám učinil Řím? A sborová odpověď zní: Církev je zastaralá a proto nepatří do naší doby. Dejte nám národní církev! Každá národní církev musí doklepati dříve nebo později; není založena na skále. Národové přicházejí a odcházejí, dnes vládne jeden, zítra opanuje druhý; to budeme pokaždé měniti i církve?

Zakladatelé národních církví klamou sebe a klamou i jiné, rozmnožují pouze počet svých nešťastných předchůdců. Dějiny je nazývají slepými a hluchými, praví jim do očí: Nepočítáte s duchem božské pravdy, která sídlí v Církvi. Ti ubožáci nerozumějí slovům: Vím, komu jsem uvěřil; kříž stojí i když jest země v troskách. Nevidí majestátních slov, která sám Kristus napsal Církvi na čelo: Jděte a učte všecky národy. Neznají katolické lásky k Církvi jako obdivuhodnému dílu božské všemohoucnosti a lásky; nechápou božské mise Církve, zprostředkovati všem národům všech časů božské zjevení. Jest svatá vůle Boží: Země katolické Církvi! *Hlasatelé národních církví zbytečně se pokoušejí,* jejich osud jest rozhodnut dříve než začínají uskutečňovati své plány. Národní církve zůstávají snem fanatických duchů.

Všecky země katolické Církvi! Zjevení není jen pro jednotlivé duchy. Boží zjevení jest jedno slunce, které svítí všem, které neosvěcuje jen vrcholky člověčenstva, nýbrž posílá své paprsky i do nížin a údolí.

Svět katolické Církvi! Zjevení Boží není jen pro jednotlivé rasy, Boží zjevení je pro všecky lidi a má co říci všem lidem a všem lidem stejně.

Svět katolické Církvi! Zjevení Boží není jen pro některé doby; každý čas musí býti ozářen září cím Božím světlem věčnosti, když světlo věčnosti zazářilo ve Spasiteli všem lidem: „Já jsem světlo světa" Jan 8, 12.

Celý svět katolické Církvi! Dejte pokoj s heslem národní církev! Bohem stanovená nositelka zjevení musí býti katolická. Ona jest hořčičné zrnko, které zasela ruka Boží do celého světa, aby vyrůstalo v strom, který obsáhne celý svět. Toto svaté hořčičné zrnko vzešlo za hrozných bouří, zaléváno krví věřících a vyrostlo v mohutný strom, jehož větve sahají do všech dílů světa, v jehož stínu přebývají národové světa. V katolické Církvi se stala pravdou prorocká slova: „Po celé zemi rozléhá se zvuk jejich, a až na kraj světa jejich slova" Ž. 18, 5.

Pravá Církev musí býti katolická co do času. V její zakládací listině čteme rukou Boží napsaná slova: Jděte a učte národy... Brány pekelné jí nepřemohou. Církev jest obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky. Stojí jako nerozborný skalní hrad Ducha Svatého od prvních letnic a vítězně vzdoruje všem bouřím, útokům a nebezpečím. Listujte v dějinách Církve! Nenávist Židů a krutost římských císařů vypověděly jí boj na život a na smrt.

Sestoupila do katakomb, hluboko pod mramorové domy a přepychové paláce římských boháčů. V těchto domech, v druhém Babyloně, neřesti slaví orgie, císaři tří století zuří proti mladé Církvi, dole Církev mučedníků slaví své bohoslužby, modlí se za své nepřátele a pohřbívá své hrdinné mučedníky; na jejich hrobech píše stručně: Budeš žíti. Nakonec slepá zuřivost císařů musí doznati: Zvítězil jsi, Galilejský! Katolická Církev jest obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky.

Když císař Konstantin v roce 313 vyvedl Církev z katakomb *a dal jí zlatou svobodu*, povstali noví nepřátelé, nebezpečnější dřívějších. *Nesčetní bludaři* pozdvihli hlavy. Pravda měla býti zničena. Církev přemáhá ducha tříštění a svět musí s úžasem uznati: Vizte obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky! Kolem polovice pátého století hrozil *Attila*, metla Boží, zničiti životní strom Církve. Veliký papež Lev jde vstříc Attilovi, hrůze tehdejšího světa, a Attila ustupuje, jako by mu nebeské zjevení zatarasilo cestu. Odchod Attilův hlásal světu: Katolická Církev jest obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky. *Turci* přes dvě stě let byli největším nebezpečím pro Církev. Půlměsíc hrozil zatlačiti kříž, vítězství u Lepanta 1571 nebezpečí odstranilo a poražené turecké loďstvo bylo výmluvným svědkem zázračné Boží pomoci Církvi.

Církev ve svých dějinách s bolestí zvěčnila jméno *Luthera*. Chtěl Církev zničiti. Jeho dílo byla revoluce ve svatyni víry.

Církev měla veliké ztráty; nejkrásnější větve spadly se stromu Církve; Církev nezahynula. Luther dal jen signál k novému rozvoji, k obnově v hlavě i údech. Církvi se otevřely nové světy; probudil se nový život, nastalo nové nadšení. A dílo Lutherovo? Kdo má oči, musí viděti, že se pomalu rozpadá, že jest to plodná půda různých sekt. Podobně s naším *Husem*. Mocnosti temnoty nikdy neustávaly v boji proti Církvi. Koncem 18. století vychází z Francie nové hnutí, jehož heslo jest: Zničte tu hanebnici! Církev má úplně zmizeti, nastává boj na život a na smrt. A dnes? Mužové nepřátelští Církvi zmizeli, jejich jména zapadla, Církev žije a bude žíti do konce světa. A nové a nové sekty, nové církvičky. A jejich osud bude stejný! Jen slepý nevidí signálů Božích, které jsou velmi výstražné. Národové trpí za několik pobloudilců. O Církev se nebojíme, můžeme tedy říci všem nepřátelům: Proti katolické Církvi bojujete marně; mnozí jiní před vámi se pokoušeli o to právě tak marně jako nyní vy. Dejte si říci, že nezlečete hradu Ducha Svatého! Až Bůh pokyne, zmizíte se světa v řadách těch, kteří před vámi marně se pokoušeli Církev zničiti.

Pravá Církev musí býti katolická co do prostoru (místa). Zakladatel dal jí v zakládající listině za dědictví celý svět. Jděte a učte všecky národy. Svět patří Církvi, tak jest vůle Boží. S pastýřskou holí v ruce, s obrovským plánem v hlavě, založili světovou Církev a s vroucím nadšením v srdci pro své dílo přichází Petr do Říma a s ním mladá Církev. S pastýřskou holí Petrovou v ruce jde Církev od jedné země k druhé, od národu k národu, od moře k moři. Není země, kde by nevlála korouhev Církve. Není většího města, kde by před oltářem nehořelo věčné světlo a nestála kazatelna Církve. Církev nezůstává státi na hranicích jedné země; nedá se uzavříti v hranicích země; s pastýřskou holí v ruce, v srdci s ohněm lásky ke Kristu prochází země a světadíly, staví kostely, hlásá slovo Boží, otvírá katolické školy, nemocnice, sirotčince, nalezince, opatrovny. Země jest Církvi katolická misijní myšlenka. Misijní dějiny katolické Církve jsou psány krví a ohněm, jsou radostný hymnus na katoličitu Církve. Z misijních dějin zaznívají jména jednotlivcův jásavěji a slavnostněji než zvuk varhan a hlas zvonů; zůstávají chloubou národů, jimž přinesli radostnou zvěst o Kristu; věčnou radostí milionů, jimž se stali hlasateli Krista; věčnou slávou Církve.

Katolická Církev je zázrak světa. Spojuje Asiaty s Evropany, Černochy s Indiány poutem víry a lásky v jedné veliké rodině;

spojuje lidi všech pěti světadílů, které dělila hluboká propast. Národové v lůně Církve mluví sice různými jazyky, ale jeden duch ovládá srdce, všichni jsou jedno ve víře, můžeme tedy říci: „Hle, jsou jedním národem a všichni mají jeden jazyk“ Gen. 11, 6.

Jest vystavěna věž, jejíž vrchol sahá do nebe. Jest to katolická Církev, viditelná na celém světě.

Staré šlechtické erby jsou chlouba a sláva šlechtického rodu; erb katolické Církve jest starý přes devatenáct století, jest z ruky Kristovy, z dílny Ducha Svatého. Ruka Boží napsala do tohoto erbu: Svět Církvi! Za tímto erbem stojíme odhodlaně a věrně v bouři i boji. Křesťan jest naše jméno, katolík naše příjmení.

Církev jest apoštolská

Kdyby k nám dnes přišli apoštolé Petr a Pavel z království věčnosti, kde by hledali a museli hledati svalé dědictví, které umírajíce, pro Krista na zemi zanechali? Přišli by jistě do katolického domu Božího, aby se s námi modlili společně katolické Credo jako Credo jejich nadšeného života pro Krista a Credo jejich mučednické smrti. Nebo by přišli k nám, aby ve svatém rozhořčení bořili oltáře našich kostelů, rozbíjeli zpovědnice, vykazovali kněze s liturgickým rouchem a štolou z kostelů se slovy: Vy jste svaté Boží dílo, které Kristus vložil do našich rukou, proměnili v dílo čistě lidské; vraťte se k apoštolskému dědictví! Vraťte se k apoštolské prostotě! Vraťte se k bratrskému společenství při lámání chleba i na modlitbách.

Kdyby apoštolé Petr a Pavel přišli, řekli by: Katolíci, nazýváte svou Církev jednotnou. Církev jest skutečně jedna. Obdivujeme její jednotu ve světě v době zmatků a rozlříštěnosti, nejednosti.

Navýváte ji svatou. I to rádi připouštíme. Má skutečně tak četné svaté jako hvězdy na nebi a písek na dně mořském. Nazýváte ji katolickou. Jest opravdu katolická, celá země jest jejím domovem. Ale pro Boha nenazývejte ji apoštolskou! Církev není apoštolskou; daleko se vzdálila učení a linie apoštolů. Bratři a sestry, nebojme se tohoto úsudku! Kdyby apoštolé

Petr a Pavel skutečně přišli, přišli by jako korunní svědci pro to, že *katolická Církev skutečně apoštolská jest.* V našich kostelích by volali a všem pochybovačům a hledajícím a dotazujícím se, pokud jsou dobré vůle, by řekli: Hledáte-li Církev pro kterou jsme horlili, žili, trpěli a umírali, jděte do katolického chrámu Církve!

Katolická Církev jest tekoucí proud z dvanáctérého pramenu. Stejný dnes jako před devatenácti sty lety; jest strom svět zastiňující, který roste stále výše a výše, roste do hloubky i šířky z dvanáctera kořenů; jest zázrak božské všemohoucnosti a lásky, který patří prvnímu i dvacátému století, kdežto vše ostatní kolem hynulo a hyne, mizelo a mizí. Církev je vystavěna na základě apoštolů a proroků, jejím úhelným kamenem jest sám Kristus. Církev jest nositelka a strážkyně apoštolského dědictví.

Kazatelny katolické Církve jsou učitelské stolice katolického kázání. Čtěte listy sv. Pavla, oba listy sv. Petra, nechte na sebe působiti v tichým chvílích evangeliem sv. Marka, jehož obsah tvoří kázání sv. Petra v Římě, a slyšíte a poznáváte veliké thema apoštolského kázání: Apoštolské kázání jest kázání Kristovo a kázání o Kristu. Apoštolé káží Krista ukřižovaného, Krista, Boží moc a Boží moudrost; 1. Kor. 1, 24; Kristus jest oheň hořící v jejich srdcích, Kristus žár jejich duší a plamenná vášeň jejich života; pro něho jsou ochotni a připraveni do žaláře i na smrt jíti; radují se, že mohou pro něho trpěti a býti v opovržení; káží Krista, Syna Božího; jejich učení a život jsou pokorné klanění Kristu. U jezera Genesaretského slyšíme Petra slavnostně vyznávati víru v Kristovo božství: „Odejdi ode mne, Pane, neboť jsem člověk hříšný", Kristus jest alfa a omega jejich kázání; Kristus jest jim vykupitelem od veliké nepravosti; Tit. 2, 14, Syn Boží, v „němž přebývá všecka plnost božství" Kol. 1, 19,

Sv. Lukáš praví o kázání Pavlově krátce a přesvědčivě: „Hlásal v synagogách Ježíše, že totiž on jest Syn Boží" Sk. ap. 9, 20.

Sv. Pavel napsal ohněm a zlatem pro všecky časy na kazatelny Církve: „Ježíš Kristus jest týž včera i dnes i na věky" Žid. 13, 8.

Kazatelny katolické Církve jsou učitelské stolice apoštolského hlásání: Kristus, Syn Boží jest Bůh velebený na věky" Řím. 9, 5. To jest radostná zvěst katolického hlásání. Katolický kněz by opravdu zanedbal svou svatou povinnost, kdyby mu Kristus

nebyl světlem, jež musí nésti do světa, kdyby mu Kristus nebyl cestou, kterou musí každý jíti, kdyby mu Kristus nebyl životem, který musí všem sděliti!

Co nám praví všecky svátky Krista v církevním roce? „Králi věků, nesmrtelnému, neviditelnému, jedinému Bohu budiž čest a sláva na věky věkův" 1. Tim. 1. 17.

Co nám praví Velký pátek? Kristus mně miloval a sama sebe dal za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti" Tit. 2, 14; Gal. 2, 20.

Co praví svátky svatých v katolickém kalendáři? „Milostí Boží jsme, co jsme" 1. Kor. 15, 10,

Svátosti katolické Církve jsou nezcizitelné dědictví Kristovo apoštolské doby. Apoštolské listy a evangelia volají jako plamennými jazyky: Svátosti jsou královské dary z božské ruky Krista Spasitele. V každé svátosti hoří a hřeje svatý oheň lásky Ježíše Krista; v každé tekou proudy spásy a požehnání. Neříkejte, vážně to jistě nikdo ani nemyslí, že katolická zpověď jest vynález pozdější doby; *zpověď nevymyslili lidé*, zpověď jest dílo božského milosrdenství a převeliké lásky Ježíše Krista; ze zpovědi vane duch božského Přítele celníků a hříšníků; zpověď jest velikonoční dar vzkříšeného Spasitele. Na zpovědnicích vidíme slova Kristova k apoštolům pronesená: „Komu hříchy odpustíte, odpouštějí se jim". Zpověď jest nezcizitelné dědictví Kristovo z apoštolské doby.

Rcete mi, odpůrci zpovědi, této božské instituce: Který papež zavedl zpověď, když ji Kristus nedal do ruky apoštolů? Ve kterém století lidé se po prvé zpovídali, když zpověď není apoštolské dědictví? Zpovědnice mluví řečí apoštolské doby, zpovědnice jsou zvěčnění božského milosrdenství a převeliké lásky Ježíše Krista, jenž přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.

Zpovědnice jsou věčně živá ozvěna slov Kristových: „Pravím vám, že bude větší radost v nebesích nad jedním hříšníkem pokání činícím, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují" Lk. 15, 7; zpovědnice jsou nesmrtelné echo slov Spasitelových k Magdaleně: „Odpouštějí se tobě hříchy; jdi v pokoji".

Svátosti jsou nezcizitelné dědictví Kristovo z doby apoštolské. Skutky apoštolské s radostí připomínají Samaří, kde jáhen Filip křtil a kázal, jako první místo, kde apoštolé Petr a Jan biřmovali. „Vzkládali na pokřtěné ruce, a oni přijímali Ducha Svatého" 8, 17.

Zprostředkování Ducha Svatého vzkládáním rukou a modlitbou jest apoštolské dědictví. Posel útěchy a pokoje pro nemocné jest apoštol Jakub, evangelista svátosti posledního pomazání.

Svátost posledního pomazání není lidské dílo ani lidský vynález, nýbrž drahocenný odkaz božského Přítele nemocných jeho Církvi.

Sv. Pavel oběma rukama ukazuje na snoubence u oltáře a nazývá manželství svátostí a viní ze lži všecky, kteří manželství prohlašují za věc čistě světskou.

Apoštolská víra a apoštolské učení jest: Nad snoubenci u oltáře jest otevřeno nebe, tu zasahuje Bůh; tu splývá nebeské s pozemským a lidské s božským. „Tajemství toto jest veliké; já však pravím s ohledem na Krista a na Církev" Ef. 5, 32.

Úcta k svěcení kněžstva a kněžskému stavu jest apoštolské dědictví.

V každém knězi ozývají se napomínající a varující slova apoštola k Timoteovi: „Nezanedbávej milosti, která jest v tobě vzkládáním rukou"; Nezanedbávej milosti, která jest v tobě vzkládáním rukou mých. *Všichni ztratili apoštolské dědictví, kteří nemají svátosti svěcení kněžstva.* Jinak by nemohl svatý Pavel prositi obec Korintskou: „Tak sud každý o nás, jako o služebnících Kristových a správcích tajemství Božích" 4, 1, nemohl by s pozdviženou rukou volati k Thessalonickým: „Žádáme vás, bratři, abyste uznávali ty, kteří pracují mezi vámi a jsou vašimi představenými v Pánu a vás napomínají, 5, 12, abyste si jich vysoce vážili v lásce pro jejich dílo". Oko apoštolovo vidí každého Bohu zasvěceného v majestátu a důstojnosti zcela grandiosní moci proměňovati a obětovati, kterou Kristus při poslední večeři dal do ruky apoštolů jako nejsvětější dar své lásky, jako nesmrtelnou pomněnku svého srdce: „To čiňte na mou památku".

Kristus tím povýšil oltář za střed a srdce bohoslužby a Eucharistii učinil sluncem a duší pravé zbožnosti a kněze na všecky časy postavil k oltáři. „Máme oltář, z něhož jísti nemají moci ti, kteří slouží stánku". Představení Církve jsou řádní nástupci apoštolů. Petr obdržel z ruky Kristovy klíče nebeského království. Tyto klíče nepřetržitě byly v rukou papežů, a na konci světa poslední papež je vrátí neporušené do rukou Kristových. Biskupy, nástupce apoštolů, ustanovil Duch Svatý, aby řídili Církev Boží. Od každého biskupa 20. století vede přímá linie k apoštolům a skrze ně ke Kristu.

Dějiny katolické Církve jsou apoštolského původu. Jak staré jsou náboženské obce sektářů a církvičkářů? Pravá Církev musí sahati do doby apoštolské! Tažme se ruské církve: Jak jsi stará? Tisíc let! To jest málo a do doby apoštolské hodně daleko. Pravá Církev musí sahati do doby apoštolské! A co jest dvacet nebo třicet nebo sto let proti 1900 letům?

Tažme se východních církví, které se odštěpily od Říma ve 4. a 5. století: Jak jste staré? Tisíc pět set let! I to jest málo! Pravá Církev musí býti stará 1900 let! Musí sahati až do doby apoštolské!

Nynějších sekt se ani netážeme, neboť včera ještě neexistovaly, nikdo jich neznal, zítra už nebudou. Jsou jako meteory, které se ukazují a ztrácejí, jako houby, které dnes rostou a zítra prachnivějí.

Katolická Církev jest zbudována na základě apoštolů a proroků. Jest apoštolské dědictví; *proto katolická víra jest nejen veliká milost, nýbrž i nejvážnější úkol.* Býti katolíkem znamená poctivě a věrně Bohu sloužiti, neznamená to tedy klidně odpočívati a těšiti se z Boží pravdy, katolíkem býti znamená bojovati za svaté apoštolské dědictví, Kristu vydávati svědectví až do konce světa, nositi světlo Kristovy pravdy v čistých rukou, v zbožném srdci, svatém životě. Katolíkem býti znamená býti apoštolem, ohněm, který zahřívá a hoří, býti světlem, které osvěcuje, býti solí země.
A jací jsme my?

Církev jest samospasitelná

„Jeden jest Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, jenž jest nade všemi a skrze všecky a ve všech nás"
Ef. 4, 5-6.

Konvertitka Emilie Lindnerová po přijetí do katolické Církve napsala do svého deníku: „Mé srdce jásá častěji jako dítě u vánočního stromku nad nevyčerpatelným milosrdenstvím Božím. Jak dobrý, jak dobrý byl Bůh, když mě povolal do katolické Církve. Krásně, překrásně jest v katolické Církvi". *V katolické Církvi jest opravdu krásně!* Kdo má oči, které

mohou viděti, srdce, které má cit, měl by jásavým zvukem varhan a velebným hlasem zvonů jásati a volati do celého světa: Katolická Církvi, ty jsi obdivuhodný zázrak božské všemohoucnosti a lásky, ty jsi naše nebe na zemi! Ty jsi mystické tělo Ježíše Krista, orgán jeho Ducha, orgán jeho pravdy a milostí, orgán jeho svatého, vyššího života, který skrze Ducha Svatého dáván jest lidstvu a dáván bude do konce světa. Nikdo nemůže býti účasten Ducha Svatého, kdo není údem mystického těla Kristova. Čím duše v těle člověka, tím Duch Boží v Církvi, jeho mystickém těle. Co působí duše ve všech údech, to působí Duch Kristův v Církvi.

Katolická Církev jest Kristem ustanovena jako jediná, aby zprostředkovala lidem Boží dary vykoupení a jen ona a žádná jiná jest povolána, aby zajišťovala lidem spásu a nebe. Katolická Církev a žádná jiná jest řádná cesta spásy.

„Samospasitelná". Nezní to jako odporná domýšlivost, jako posměch velikému přikázání lásky, tvrdě a krutě jako odsuzující ortel všech mimo Církev stojících?

„Samospasitelná". Není to urážející nesnášelivost? Nejhrubší poklesek proti slovům Kristovým: „Nesuďte, abyste nebyli souzeni?" Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy.

„Samospasitelná". Není to nesmiřitelné vypovězení boje duchu času, který by nejraději se vyhnul rozdílu mezi konfessemi, mezi vírou a nevěrou?

Tu jest nutná jasnost. Samospasitelná Církev neosobuje si práva zasahovati do Božích soudů; přenechává soud po smrti každého člověka, ať jest katolík, nekatolík, nevěrec, vševědoucímu a nejvýš spravedlivému Bohu. Církev neblahoslaví beze všeho ty, kteří se modlí její Credo, vždycky žádala a žádá vnitřní svatost a věřícím připomíná slova Páně: „Mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených" Mt. 22, 14; Církev nezatracuje nikoho, kdo jest mimo její společenství. Církev neodsuzuje bludaře, nýbrž jen blud, neposuzuje vyznavače, nýbrž vyznání.

Církev musí se prohlašovati samospasitelnou ve jménu pravdy. Pravda neuzavírá nikdy kompromisu s bludem a lží, jako se nemůže spojiti světlo s tmou, ano s ne, život se smrtí. A to jest právě sláva a šlechtictví pravdy, její čest a její důstojnost. Pravda zná neúprosně buď ano, buď ne, buď pravda nebo faleš; třetí možnosti nezná; pravda není ohebná jako guma,

měkká jako vosk, nýbrž tvrdá jako diamant a nepoddajná jako žula. Církev jest domovina Božího Ducha pravdy. Sám Kristus Církvi řekl: „Když přijde onen Duch pravdy, naučí vás všeliké pravdě" Jan 16, 13. Církev by se dopouštěla zrady na Božím Duchu pravdy a vlastní rukou si podpisovala ortel smrti, kdyby uznávala v toku času vzniklé náboženské společnosti za rovnocenné.

Církev musí se prohlašovati samospasitelnou ve jménu a příkazu Kristově. O Kristu praví sv. Pavel: „Syn Boží, Ježíš Kristus, nestal se ano i ne, nýbrž ano bylo v něm" 2. Kor. 1, 19, a Kristus praví „amen, tak jest" k tomuto článku o samospasitelnosti Církve. Kristus založil jednu, svou Církev na Petrovi, nezaložil ani druhou ani třetí; *jen Církev na Petrovi založená jest dílo jeho lásky*, nevěsta jeho srdce, domov jeho pravdy a milosti, pověřenkyně a splnomocněnkyně jeho božské moci a věrnosti. Své Církvi v slavnostní hodině vložil do srdce: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Odejdouce tedy, učte všecky národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého, učíce je zachovávati všecko, co jsem přikázal vám". Jen jedné, své Církvi, přislíbil pomoc až do konce světa: „Já jsem s vámi po všecky dni až do skonání světa". Jenom jedné Církvi, své Církvi slíbil Ducha pravdy. Jen jedné Církvi, své Církvi řekl: „Kdo vás slyší, mě slyší; kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá" a „kdo Církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a celník". Jenom jednu Církev, svou Církev ustanovil za ústav spásy pro všecky národy všech dob. Církev by zapřela svého božského Zakladatele, kdyby chtěla býti na stejném stupni s jinými náboženskými společnostmi.

Církev musí se prohlašovati samospasitelnou ve jménu dějin. Devatenáct století jí vidělo a znalo, milovalo i nenávidělo, velebilo i proklínalo, ctilo a pronásledovalo. Devatenáct století musí doznati, ať chce nebo nechce: Katolická Církev je skála v mořském příboji a v bouřích času; jest to sloup a utvrzení pravdy. Všichni v její blízkosti pociťovali vanutí dechu Božího, všichni v její ruce viděli dary Boží lásky, z jejích rtů přijímali slova slova života. Jedno století sdělovalo druhému radostnou zvěst: Brány pekelné jí nepřemohou; Církev jest obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky.

Jak to, když i jiné náboženské společnosti říkají: Vizte, i my máme Bibli katolické Církve v ruce; i my kážeme pravdy evangelia; i my křtíme jako Církev! Co jim odpovíme? Řekněte nám, odkud máte prostředky spásy? Kdo vám dal Písmo

svaté? Odkud obraz Kristův, který ukazujete svým věřícím? *Vše to máte z katolické Církve, odnesli jste si to z jejího domu!* Vidíme a pozdravujeme toto katolické dědictví ve vašich rukou a těšíme se z toho. Ulomíme-li kousek kamene ze skály, která obsahuje zlato, má i ten kousek také zlato. Vidíme toto dědictví, pozdravujeme je a doufáme, že tím jsou jinověrci aspoň s námi spojeni, že tedy se může vystavěti most, po kterém odloučení se vrátí do vlasti k matce. Vidíme toto dědictví v rukou křesťanských vyznání a voláme: Pojďte, studujte katolickou Církev, snad najdete v jejím obličeji tahy vaší pravé matky a budete k ní naplněni láskou a úctou. Pojďte a bojujte s námi v době fanatické nenávisti proti Kristu za Boží důstojnost Ježíše Krista; tím se stanete i bojovníky za katolickou Církev.

Církev musí se před celým světem prohlašovati samospasitelnou. Jak to? Nejsou všichni, kteří se nemodlí její Credo, kteří pohrdají jejím učením a potírají je, massa damnata? Ztracenci pro čas i věčnost? Nejsou! Církev jest stále na zemi žijící Kristus. Kristus přišel s nebe na zem, aby hledal a spasil, co zahynulo. Jako Bohočlověk rozpjal ruce na kříži, aby objal všecky a přivinul k svému srdci: „A já, budu-li povýšen od země, potáhnu všecko k sobě" Jan 12, 32. „A on jest obětí smírnou za hříchy naše, ale nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa" 1. Jan 2, 2. Každému člověku, pokud dýchá, jest každá minuta projevem božského milosrdenství a božské lásky. Nikdo nebude zavržen, kdo žil poctivě a spravedlivě. Každý zažívá hodiny Boží lásky, neboť milost Boží nalézá různé cesty k duši a srdci člověka. Bůh sám to ví, my nevíme, kolik osobní viny a kolik nevědomosti připadá na konto bloudících; Bůh sám ví, my nevíme, jak daleko člověk se stal dítětem a obětí času a prostoru a prostředí; Bůh sám ví, my nevíme, jak dalece člověk zavíral oči a zatvrzoval srdce proti hlasu svědomí, proti varovnému hlasu rozumu, proti působení milosti, aby neviděl svatá světla Boží pravdy v Církvi a nerozuměl Božím zázrakům v Církvi. Bůh sám ví, my nevíme, komu musí říci jako zatvrzelému Jeru- „Ty jsi nechtěl" a „kdo neuvěří, bude zavržen". „Kdybych byl nepřišel a jim nemluvil, hříchu by neměli; nyní však nemají výmluvy z hříchu svého" Jan 15, 22. „Kdo však nevěří, již jest odsouzen" Jan 3, 18. Samospasitelná Církev nevyslovuje své „Běda" nad těmi, kteří žijí a umírají v jiných křesťanských vyznáních; všem říká: „Ten, jenž nás soudí, jest Pán" 1. Kor. 4, 4. Všichni platně pokřtěni přijali pravou svá-

lost katolické Církve a tím jsou ve spojení s katolickou Církví. Údové těla Ježíše Krista, chrámy nejsvětější Trojice. My jich nesoudíme; s láskou jim podáváme ruce, pozdravujeme je a žehnáme nádherné plody lásky, které vykonali s přinesenou vírou z katolické Církve; vítáme a oceňujeme skutky charity i lásky k Spasiteli u opravdu věřících nekatolíků. Zdravíme je a zveme: Pojďte, studujte obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky! Snad vaše „ale" brzo se promění v lásku a úctu. Pojďte, bojujte s námi za Krista a jeho dědictví v démonické době nenávisti ke Kristu.

Křestní list katolíka není propustka do nebe. Prst Boží napsal na tento křestní list: „Království Boží násilí trpí a ti, kteří násilí činí, uchvacují je" Mt. 11, 12. My katolíci jsme děti Boží milosti; jsme i lidé s velikou odpovědností a vážných, přísných povinností. Dostali jsme pět hřiven. Běda, ztratíme-li jen jedinou! S námi jde povinnost, přísná a vážná povinnost celým životem: světlo evangelia vnésti do temnoty světa, který „leží ve zlobohu" 1. Jan 5, 19. Světci mění časy i lidi; světci otvírají oči i srdce pro božskou podstatu Církve. Světci jsou záchranci lidstva.

Církev přináší národům požehnání

„Jdi do domu svého ke svojim a zvěstuj jim, jak veliké věci učinil ti Pán, a jak slitoval se nad tebou" Mr. 5, 19.

Duch Páně naplňuje okrsek země, alleluja ; Pojďte, klanějme se!

Radostná slova! Dokončeno obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky, nezničitelná Církev Kristova. Duch Svatý o letnicích jako burácení bouře sestoupil na ni a dal jí život a lásku, zázračnou moc a jistotu na cestu do světa. Apoštolé nekonali nadarmo novenu v jerusalemském sále na Sionu, nevolali zbytečně k nebesům: Přijď, Duchu Svatý! *Duch Svatý přišel v podobě ohnivých jazyků a zvolil si příbytek v mladé Církvi.* Církev Ježíše Krista se stala stánkem Ducha Svatého; pojďte, kteří se lopotíte a jste obtíženi utrpením a starostmi, a dejte se potěšit! Božský Utěšitel, Duch Svatý jest v Církvi. Pojďte, kteří jste znaveni a slábi, a dejte se posvětiti na hrdiny! Duch síly jest v Církvi! Pojďte, kteří tápete, hledále,

tážete se a pochybujete a dejte si poraditi! Duch rady jest v Církvi. Pojďte, děti světa, nerozhodní a polovičatí a dejte v sobě vzplanouti ohni svatosti! Duch pobožnosti jest v Církvi. „Nepřijali jste ducha služebnosti, abyste se zase strachovali, nýbrž přijali jste ducha synovství, ve kterém voláme: Abba, Otče!" Řím. 8, 15.

Seslání Ducha Svatého dodává odvahy jako hlasitá ozvěna slov Kristových: „Jdi do domu svého ke svojim a zvěstuj jim, jak veliké věci učinil ti Pán a jak se slitoval nad tebou". *Církev, jako pozemská vlast Ducha Svatého jest veliká dobroditelka lidstva*; její cesta staletími jest cesta světla a života, pravdy a milosti. Dobře činíc jde středem národů i časů. *Církev přináší národům požehnání.*

Zlato zůstává zlatem, slunce sluncem, i když slepí to popírají. Kulturní požehnání katolické Církve v životě národů zůstávají drahocennými Božími dary, i když fanatičtí nepřátelé Církve to popírají. Mnohem hlasitěji než mohou volati nenávist a láska, volá hlas pravdy a volá hlas dějin: Katolická Církvi, tvé dějiny na zemi po seslání Ducha Svatého jsou nové tvoření ve všech oborech ducha a života. Svatá pravda! Nejcennější kulturní dějiny na zemi psala katolická Církev. Jest pravda, že božský Zakladatel napsal Církvi do pasu: „Hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno" Mt. 6, 33; nejdříve čest Bohu, pokoj lidským srdcím, duši blaženost. Ale proud požehnání, který otevřel Duch Svatý v Církvi, rozlil se daleko přes břehy a Božím požehnáním zaplavil i zevnější život a pozemské poměry. Pravé kulturní dějiny lidstva jsou dějiny náboženství, dějiny katolické Církve.

Chcete důkazy?

Rodina děkuje vlasti Ducha Svatého, katolické Církvi. V rodinách vidíme radostné světlo letnicových plamenů Ducha Svatého, Boží požehnání Církve.

V křesťanské rodině, *a jenom v ní*, vidíme muže a ženu ve vyšším světle majestátu a důstojnosti, otce a matku korunované drahocenným diadémem Bohem darovaného kněžství a království, ženu a muže jako živý odlesk moci a důstojnosti Boží. V křesťanské rodině slyšíme ohlas Božích slov: „Rostte, množte se, naplňte zemi!"

Žena vděčně tiskne Církvi ruku a doznává. Osvobodila jsi mě z těžkých a zneuctívajících pout vrtochů a zvůle muže

a postavila jsi mě jako rovnocennou společnici po jeho boku. Toto tajemství jest veliké; já však to pravím s ohledem na Krista a Církev - Ef. 5, 32.

Žena bývala otrokyně muže; *Církev ji učinila královnou rodiny v kruhu dětí*; její život byl ustavičný všední den při práci, starostech a trampotách; křesťanství jí popřává účast na nedělních radostech a právech mužových. Vedle matky se staví dítě a pěje radostně žalm díků: Duch Páně naplňuje okrsek země. Katolická Církvi, ty jsi mě vyvedla z noci a bídy mé bezprávnosti a bezbrannosti, můj život a mou smrt z ruky otce a jeho zvůle; Církev mě učinila miláčkem a chráněncem Božím. Křesťanská rodina jest pod ochranou Boží, hlaholí v ní slova Kristova: „Kdo přijme jedno dítko pro jméno mé, mě přijímá" Mt. 18, 5; a kdo pohorší dítě, musí se obávati kletby Boží. A kdo se prohřešuje na dítěti v lůně matky, jest vrah jako Kain, který zabil svého bratra.

Církev všude kam přišla, postavila rodinu na nové základy; prohlásila rodinu za dílo Boží a zřítelnici Boží, svátostí stavu manželského posvětila za Boží stan a pramen lidstva.

Církev prohlašuje: Vy dnešní moji nepřátelé, stojím jako cherub s plamenným mečem při vchodu do ráje rodiny, chráníc ji jménem Božím jako svatý pramen života a budoucnosti národů. A vy mi vypovídáte boj a válku. Lide můj, co jsem ti učinila? Odpověz mi! Život Církve jest život rodiny a smrt Církve jest její zánik a smrt.

Církev přináší požehnání národům.

Plnýma rukama přinesla svaté požehnání Boží do míst práce. Křesťanství práci vykoupilo, zušlechtilo, posvětilo, k bohoslužbě povzneslo. Žádná ruka nevylila tolik světla a požehnání na práci a dělníky jako Církev; žádný jazyk nezpíval Velepíseň na práci jako Církev. V análech dějin lidstva vše to zvěčněno. Práce bývala všude v opovržení, teprve Církev odstranila s čela práce známku slabosti a hanby a korunovala cí a důstojností. Jest sice ještě dnes pokáním za hříchy, ale i štít proti pokušením, lék a prostředek síly pro zeslabenou mravní přirozenost, škola svatosti, záruka hojného Božího požehnání, čest a radost muže. Proto kláštery psaly do svých erbů „ora et labora", modli se a pracuj. Církev nepočíná svou misijní práci tím, že pohany učí modlitbě, nýbrž tím, že jim vštěpuje porozumění a smysl pro práci. Čtěte dějiny misií a čtete bez počtu jména, která jsou vepsána s úctou a vděčností v slavných knihách Církve, ale i v dějepisných knihách člověčen-

slva: Církev může se tázati právem národů: Přinesla jsem vám radostnou zvěst o práci a vy mi vypovídáte boj a válku. Lide můj, co jsem ti učinila? Odpověz mi!

Církev přináší požehnání národům. Vždycky a všude učila správnému poměru mezi poddanými a vrchnostmi. Její dějiny jsou živé echo slov Kristových: „Dávejte císaři, co jest císařovo", ohlas slov sv. Pavla: „Každý buď poddán vrchnostem vyšším"; Církev v toku dějin i vládnoucím vždy připomínala hranice jejich moci, řídíc se slovy Kristovými: „Dávejte Bohu, co jest Božího", energicky bránila a chránila práva a svobodu svědomí proti přehmatům státních orgánů podle slov sv. Petra: „Poslouchati sluší více Boha než lidí" Sk. ap. 5, 29.

Církev ví, že nesmírně vysoko nad vůlí lidskou jest vůle Boží a zákony Boží nad lidskými zákony.

Církev jest Bohem ustanovená strážkyně Božích práv před oltáři, ale i ochránkyně trůnu. Kdy a kde Církev prováděla revoluci? Její zasada jest výrok sv. Pavla: „Jsouce tupeni žehnáme, jsouce pomlouváni modlíme se, jsouce pronásledováni snášíme to" 1. Kor. 4, 12—13.

Církev přináší požehnání národům. *Jest to veliká kulturní nositelka lidstva*; nikdy nebyla nepřítelkyně kultury. Čtěte dějiny katolických národů za vlády Církve ve středověku. Na př. dějiny Španělska. Osm set let bojovala proti islamu a ve třech tisících bitev a šarvátek jej odrazila. Bez katolického Španělska byl by západ pouští. Čtěte dějiny křižáckých výprav. Otevřely lidstvu nové obzory; čtěte dějiny středověkých klášterů: kdo zachránil kulturní dary pohanského starověku? Kláštery s Církví! Pilní mniši v klášteřích Irska a Skotska. Čtěte dějiny škol. Kdo nám dal první školy? Církev zakládala školy, stavěla kostely, papeži zakládali university jako střediska a ohniska vyššího vzdělání. Do řad nenávistníků, rouhačů a nepřátel Církve volají kameny těchto budov: Lide můj, co jsem ti učinila? Vedla jsem tě ku pramenům vědy a ty mi vypovídáš boj a válku!

Církev přináší národům požehnání. Církev jest *zářící říše, v níž umění kralují*. Stavitelství jako malířství s vděčností volají: Katolická Církvi, byla jsi vždy naše příznivkyně a obětavá podporovatelka. Celá země je posetá památkami církevního umění. Umění volá: Lide můj, co ti Církev učinila? Odpověz mi! Odejměte zemím díla křesťanského umění a vyrvali jste jim srdce a lid bude volati: Vraťte nám Církev, vraťte nám největší dobroditelku!

Církev přináší požehnání národům. Vyžeňte Církev z naší vlasti a v naší zemi nastane tma jako o Velkém pátku v Jerusalemě, když fanatická nenávist přibila Krista na kříž. S Církví žije a umírá, jde a přichází láska, nesobecká, obětující se, těšící láska, kterou křesťanství přineslo do světa, kterou pohané tolik obdivovali: Vizte, jak se ti křesťané milují!

Zkuste to a vyžeňte Církev z naší vlasti a nemocní a chudí budou volati: Vraťte nám Církev a její lásku! Kde není Kristus, není pravé lásky; umírající budou vzdychati: Vraťte nám Církev s její útěchou v hodinu smrti! Kde není Kristus, není pravé naděje. Kdo chce psáti dějiny milosrdenství, musí psáti dějiny Církve.

Církev vždycky vedle oltářů Páně stavěla i nemocnice, nalezince, asyly pro každou bídu.

Charita jest nejkrásnější a nejlepší dcera Církve. Za ni není náhrady. Stane-li se chyba z lidské slabosti, litujeme toho, ale neodsuzujeme: Kdo sám jsi bez hříchu, hoď první kámen.

Láska volá z nemocnic, z dětských zahrádek, z domů bídy: Lide můj, co jsem ti učinila? Nemocné jsem ošetřovala, tvoje mrzáčky opatrovala a těšila, tvým chudým ruku otvírala a ty mi vypovídáš boj a válku?

Církev přináší požehnání národům. I když to mnozí neuznávají, když by Církev nejraději poslali do vyhnanství, my jí zůstaneme věrni až do smrti. Církev jest obdivuhodné dílo božské všemohoucnosti a lásky.

Naše přísaha věrnosti zní: „Zapomenu-li na tebe, Jerusaleme, ať mi uschne má pravice! Nechať přilne jazyk můj k podnebí mému, nebudu-li tě pamětliv, nebudu-li míti Jerusalem za vrchol radosti své!“ Ž. 136, 5—6.

OBSAH

Církev jest obdivuhodné dílo Boží všemohoucnosti a lásky . 3
Církev jest jedna . . . 7
Církev jest svatá 11
Církev jest katolická (obecná) . . 15
Církev jest apoštolská 19
Církev jest samospasitelná 23
Církev přináší národům požehnání 27

Doporučujeme

VÁM JEŠTĚ TYTO DOBRÉ PŘÍRUČKY:

Arnošt Oliva: **Staré hodnoty v nové době**
Sedm postních promluv
Kčs 25·—

Kdo jest Kristus?
Postní promluvy
Kčs 5·50

Zdrávas
Promluvy o pozdravení andělském
Kčs 24·—

M. Š. Černý: **Konec světa**
Příběh z nové doby
Kčs 15·—

Arnošt Oliva: **Církev, archa záchrany**

Vydala a vytiskla Tomanova tiskárna v Městě Žďáře
Náklad 1.000 výtisků Cena Kčs 16·—